

Základní škola a Mateřská škola Ústí nad Labem,
SNP 2304/6, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	2
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY	4
3. KLÍČOVÉ KOMPETENCE JAKO INTEGROVANÉ VZDĚLÁVACÍ CÍLE.....	6
4. OBSAH ČINNOSTÍ ŠD A JEJICH ČASOVÉ ROZVRŽENÍ.....	8
5. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	9
6. UŽÍVANÉ TYPY ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ.....	9
7. UŽÍVANÉ FORMY ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ.....	11
8. PODMÍNKY PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH	13
9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ	13
10. ÚPLATA ZA ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ A JEJÍ POUŽITÍ.....	14
11. MATERIÁLNÍ A PROSTOROVÉ PODMÍNKY	14
12. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	14
13. SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI	15
14. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ	15
15. ZÁVĚR.....	16

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

ÚDAJE O ŠKOLE

název školy	Základní škola a Mateřská škola Ústí nad Labem, SNP 2304/6, příspěvková organizace
adresa školy	SNP 2304/6, 400 11 Ústí nad Labem
IČ	44226233
IZO ŠKOLY	044226233
IZO ŠKOLNÍ DRUŽINY	116 900 032 (školní družina je součástí základní školy)
REDIZO ŠKOLY	600085627
ředitel školy	Mgr. Zdeněk Lutovský

KONTAKTY

telefon	+ 420 475 209 094 + 420 723 398 835
e-mail	zssnp6@zssnp6.cz
www	http://www.zssnp6.cz
ID datové schránky	3n4wrfv

KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP

	Mgr. Zdeněk Lutovský
--	----------------------

ZŘIZOVATEL ŠKOLY

název	Statutární město Ústí nad Labem
adresa	Velká Hradební 8, 401 00 Ústí nad Labem
telefon	+420 475 241 111
e-mail	podatelna.magistrat@mag-ul.cz
www	https://www.usti-nad-labem.cz/
ID datové schránky	vt8bhx2

KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP

odpovědnost za přípravu; koncepce a koordinace zpracování	Mgr. Zdeněk Lutovský
zpracovatelé	Pavλίna Drahošová, Kamila Dyrynková, Soňa Jakubcová, Jana Ptáčková, Renata Svobodová, Adéla Veselá, Blanka Veselá

Platnost od: 2. 9. 2024

Datum projednání pedagogickou radou: 2. 9. 2024

.....
Základní škola a Mateřské škola
Ústí nad Labem, SNP 2304/6,
příspěvková organizace
Mgr. Zdeněk Lutovský
ředitel školy

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (dále jen ŠD) je součástí *Základní a Mateřské školy Ústí nad Labem, SNP 2304/6, příspěvkové organizace*. V závislosti na počtu zájemců je každoročně otevíráno až 7 oddělení ŠD (maximální počet účastníků zájmového vzdělávání v ŠD = 200). Oddělení navštěvují zpravidla žáci 1. stupně (výběr probíhá dle předem transparentně stanovených kritérií); mohou ji navštěvovat rovněž děti z přípravné třídy, pokud je ve školním roce otevírána, a je také nabízena žákům 2. stupně – ti mohou navštěvovat ŠD v době mezi dopoledním a odpoledním vyučováním.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání má přímou návaznost na školní vzdělávací program pro základní vzdělávání **S NÁMI POROSTETE**, přesto se nejedná o pokračování školního vyučování. Hlavním úkolem ŠD je zajistit dětem a žákům zájmové činnosti, odpočinek a relaxaci, kromě výchovně vzdělávacích aktivit zajišťuje rovněž dohled nad dětmi a žáky po dobu před nebo po vyučování.

ŠD nabízí dětem a žákům vzdělávání na základě jejich zájmu. Probíhá formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, relaxace, hry, individuální práce a organizovaných činností. Zájmové vzdělávání je orientováno na činnosti výtvarné, sportovní, tvůrčí a odpočinkové. Je realizováno spíše nabídkovou formou s cílem upoutat pozornost dětí a žáků ve ŠD. Jednotlivé činnosti podporují citlivé vztahy k přírodě, svému zdraví, otevřené komunikaci, schopnosti spolupracovat a respektovat druhého. Zaměřují se rovněž na ochranu životního prostředí, tvořivost dětí a žáků a rozvoj jejich estetického vnímání. Vychovatelé vedou děti a žáky ke schopnosti umět trávit volný čas, řešit problémy, smysluplně rozvíjet jejich zájmy a nadání – tedy položit základy ke klíčovým kompetencím. Vše je stavěno na volnosti a osobní svobodě dítěte a žáka, přičemž mu je věnována maximální péče.

Součástí práce vychovatelů je i vedení zájmových kroužků. Nabídka zájmových kroužků se každoročně mění. Otevírány jsou zájmové kroužky, o které je největší zájem, jsou poskytovány zdarma.

Cílem ŠD je rozvoj všech stránek osobnosti dítěte a žáka, celkové klima je v ní vytvářeno na základě vzájemné důvěry, úcty, empatie a spolupráce mezi vychovateli + zákonnými zástupci + dítětem a žákem samotným. Všechny děti a žáci mají rovnocenné postavení, neexistuje zde preferování jedné osoby na úkor druhé, rovněž zesměšňování je zcela nepřipustné.

Pedagogičtí pracovníci užívají směrem k dětem, žákům i dospělým výhradně pozitivní komunikaci. Svým jednáním jsou dětem a žákům příkladem, svými postoji a činy usilují o prevenci sociálně patologických jevů.

Zákonní zástupci mohou s vychovatelem (mimo vlastní výchovnou práci) kdykoli konzultovat jakékoli záležitosti svých dětí. Je-li to možné, je lépe si předem s vychovatelem schůzku domluvit. Veškeré kontakty jsou uvedeny na internetových stránkách školy, ke komunikaci je možné využívat taktéž školní administrační systém EduPage.

ŠD má sestavena určitá pravidla chování a jednání, která se děti a žáci učí chápat a dodržovat, vše s ohledem na jejich věkové zvláštnosti.

Dítě i žák, který je nově přihlášen do ŠD, má dostatečný časový prostor na adaptaci v novém prostředí.

Do ŠD jsou děti a žáci přijímáni na základě předem stanovených kritérií, která jsou zpracována ve směrnici k výši úplaty za zájmové vzdělávání ve ŠD.

Usilujeme o:

- *stálou naplněnost ŠD,*
- *respektování osobnosti dítěte a žáka, posilování jeho zdravého sebevědomí, vzbuzování jeho zvědavosti a zájmu o činnosti ve ŠD,*
- *vytváření přátelské atmosféry mezi pracovníky, dětmi, žáky a rodiči,*
- *chránění a respektování práva dítěte,*
- *prohlubování součinnosti ŠD, školy a rodiny,*
- *spolupráci se zákonnými zástupci, rozvoj komunitního rázu aktivit ŠD – snaha, aby se zákonní zástupci stali účastníky akcí s dětmi a žáky (akce ŠD, společné výlety),*
- *předcházení negativních vlivů mezi dětmi a žáky s přihlédnutím k jejich věkovým zvláštnostem (možné počátky šikany, násilí, vandalismu...), kyberšikaně,*
- *změny nabídky zájmových kroužků dle zájmu dětí a žáků,*
- *další vzdělávání pedagogických pracovníků a využití získaných poznatků a podnětů pro zlepšení práce ve ŠD,*
- *vylepšování estetického vzhledu jednotlivých oddělení a přilehlých prostor ŠD - každý rok jsou doplňovány a zlepšovány materiální podmínky zakoupením nových her, stavebnic, výtvarných pomůcek, knih atd.,*
- *prezentaci ŠD na veřejnosti, v médiích, na webových stránkách školy...*

3. KLÍČOVÉ KOMPETENCE JAKO INTEGROVANÉ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

Společné postupy pro utváření a rozvíjení a získávání jednotlivých klíčových kompetencí dětí a žáků s přihlédnutím k jejich věkovým zvláštnotem.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE JAKO INTEGROVANÉ VZDĚLÁVACÍ CÍLE	
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none">- využíváme konkrétní metody, způsoby, postupy práce, které je povedou k získávání poznatků, jež uplatní děti a žáci v praktickém životě,- učíme se a objevujeme s chutí nové poznatky a zkušenosti, využíváme je v praktických situacích a v dalším učení,- učíme se spontánně i vědomě,- dokončíme započatou práci,- klademe si otázky, hledáme na ně odpovědi,- účinnou motivací v dětech a žácích probouzíme vlastní touhu po vědění a chápání toho, co se kolem nich děje,- nabízíme dětem a žákům poznatky ze světa lidí, přírody a techniky pro využití při praktických činnostech a pro orientaci v prostředí, ve kterém žijeme,- navozujeme příležitosti, při nichž se děti a žáci učí srovnávat své výsledky práce s ostatními, sledují svůj vlastní pokrok, pokoušejí se zhodnotit výkon svůj a ostatních,- všímáme si souvislostí mezi jevy,- získáváme vědomosti z různých pramenů a zdrojů a získané poznatky dáváme do souvislostí,- kriticky zhodnotíme své výkony
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none">- všímáme si dění a problémů kolem nás a učíme se je pochopit, rozpoznat, přemýšlet o nich, promýšlet postupy, jak je řešit a řešit je,- při řešení hledáme a nacházíme shodné, podobné, odlišné znaky,- rozlišujeme správná a chybná řešení,- hledáme různé způsoby řešení a ty posléze ověřujeme v praktickém životě, přicházíme s novými kreativními řešeními,- chápeme, že vyhýbáním se problémům nic nevyřešíme, jen je prohlubujeme a řešení oddalujeme,- učíme se obhájit svá rozhodnutí a uvědomujeme si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřujeme se vhodně formulovanými větami, komunikujeme kultivovaně, - komunikujeme bez ostychu jak s vrstevníky, tak s dospělými, - vyjadřujeme své pocity, myšlenky, prožitky vhodnými vyjadřovacími prostředky, a to ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí, - učíme se promlouvat na veřejnosti, zapojit se do diskuse, řešit konflikty, - učíme se naslouchat druhým, - vyjadřujeme svůj vlastní názor, - využíváme prostředky IT
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - plánujeme, organizujeme, řídíme, zvažujeme rizika, umíme zhodnotit, - jsme zodpovědní, samostatní při svém rozhodování, zároveň citliví a ohleduplní, - rozlišujeme vhodné a nevhodné chování, - spolupodílíme se na pohodové atmosféře v pracovním týmu, ve skupině spolupracujeme, - dokážeme se zdravě prosadit, ale i podřídit se většině, respektujeme dohodnutá pravidla, přijímáme kompromisy, - jsme tolerantní k odlišnostem a individuálním rozdílům mezi lidmi, - zamýšlíme se nad svým chováním vůči ostatním, při setkání s neznámými lidmi jsme ostražití
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - dokážeme rozpoznat násilí, agresivitu, ubližování, nespravedlnost, dovedeme se jim bránit, - uvědomujeme si svá práva a práva ostatních lidí, respektujeme je, - jsme zodpovědní ke svému zdraví a dbáme o zachování bezpečného prostředí (přírodního i společenského), - respektujeme sociální a kulturní prostředí, ve kterém žijeme, etnika a sociální skupiny, - pozitivně přijímáme a vnímáme tradice, kulturní dědictví, umělecká díla, - podílíme se na rozvoji životního prostředí
Kompetence k trávení volného času	<ul style="list-style-type: none"> - účelně a smysluplně využíváme náš volný čas, - dokážeme si vybrat z nabídky zájmové činnosti podle svých zájmů a dispozic, - umíme odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času, - vytváříme kladný vztah ke sportovním aktivitám, - trávíme část dne venku, vytváříme návyky pro udržení zdravého životního stylu, - vybíráme přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu

4. OBSAH ČINNOSTÍ ŠD A JEJICH ČASOVÉ ROZVRŽENÍ

Obsah činnosti ŠD je rozpracován do čtyř bloků – do čtyř ročních období odpovídajícímu zhruba jednomu čtvrtletí školního roku. Každý z bloků je konkretizován v ročním plánu časově po jednotlivých měsících. Roční plán je závazný pro všechna oddělení a je orientačním materiálem sdělujícím, na co se všechna oddělení ŠD v daném školním roce tematicky zaměří. Jednotlivé činnosti jsou dále rozepsány do *týdenních plánů činností*. *Týdenní plán činností* je sestaven tak, aby vyhovoval požadavkům duševní hygieny - střídání klidných a pohybově náročných činností, práce a odpočinku, organizovaných a spontánních činností apod., zároveň režim vytváří dobré podmínky pro uskutečňování výchovných záměrů pedagogů.

Aktivita ŠD tvoří řada činností, mezi něž patří *odpočinkové činnosti, rekreační činnosti, zájmové činnosti a příprava na vyučování*. Struktura činností se může měnit v souvislosti s ročními obdobími.

Každý den mají jednotlivá oddělení ŠD 45 minut tzv. *organizovanou činnost*, která je není jednotná, každý školní rok je vymezena tak, aby navazovala na ukončení výuky a byla v souladu s odchodem jednotlivých oddělení ŠD na oběd ve školní jídelně. Je přihlíženo rovněž k přáním a momentálním náladám dětí a žáků.

ODPOČINKOVÉ ČINNOSTI

Tyto činnosti se nejčastěji zařazují ráno pro děti a žáky, kteří brzy vstávají, a po obědě. Jejich cílem je odstranění únavy, relaxace a nabytí nových sil. Odpočinkové činnosti se realizují např.:

- klidem (ležením) na lehátku či koberci,
- zařazením klidových her,
- četbou pohádky nebo četbou na pokračování,
- poslechem hudby či mluveného slova,
- besedou,
- rozhovorem,
- individuálními hrami,
- vyprávěním.

REKREAČNÍ ČINNOSTI

Rekreační činnosti slouží k regeneraci sil, mívají formu pohybových aktivit, které se mohou uskutečňovat např. v tělocvičně, na dvoře v areálu školy, na hřišti, při vycházce na zdravém vzduchu. Převažuje zde aktivní odpočinek. Příkladem jsou:

- spontánní pohybové hry,
- rekreační sportování,
- pohybová relaxace.

ZÁJMOVÉ ČINNOSTI

Zájmové činnosti rozvíjejí sociální dovednosti (komunikace, empatie, řešení konfliktů, kreativita, vnímavost, podpora emoční zralosti), zájmy dětí a žáků a výrazně ovlivňují jejich osobnost. Umožňují jejich seberealizaci či kompenzaci event. školních neúspěchů.

Zájmové činnosti vyžadují znalost a zručnost vychovatelů, rovněž materiální, technické a prostorové zabezpečení. Důležitým faktorem je vhodné využívání výchovných metod.

Cílem všech činností je všestranný rozvoj dětí a žáků, uspokojování jejich potřeb, snaha o posilování dětské sebedůvěry, seberealizace a pořádku.

Zájmová činnost může být organizována pro děti a žáky z různých oddělení a stejného zájmu v zájmovém kroužku.

5. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání je poskytováno na dobu 10 měsíců od září do června každého školního roku. Po dobu vedlejších prázdnin se činnost školní družiny přerušuje, a to na základě vyjádření zřizovatele.

6. UŽÍVANÉ TYPY ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky. Pravidelnou denní docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců; pravidelnou docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně jedenkrát za 2 týdny po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců, které není pravidelnou denní docházkou; nepravidelnou příležitostnou docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání v jiném než výše uvedeném rozsahu.

Ve ŠD nejčastěji užíváme tyto typy zájmových činností:

a) tělovýchovné

- přispívají k fyzické zdatnosti dětí a žáků a rozvíjejí jejich pohybové schopnosti,
- jedná se o aktivity zaměřené na rekreační sport, které mají charakter pohybové aktivity na čerstvém vzduchu,
- slouží jako kompenzace nedostatku pohybu ve škole,
- nabízíme např. pohybové hry na hřišti, vycházky, sáňkování, atletiku, florbal, turistiku, míčové hry.

b) společenské

- rozvíjejí v dětech a žácích zájem o společenský život, poznání některých historických souvislostí a společenského dění,

- činnosti jsou zaměřeny na výchovu k vlastenectví, rodičovství, partnerství,
- v žácích je pěstován vztah k mateřskému jazyku, tradicím národa a demokratickým principům,
- nabízíme např. aktivity zaměřené na zájem o oslavy výročí, o dodržování tradic, o významné osobnosti a historické objekty,
- konání společných akcí s rodiči a dětmi.

c) manuální a technické

- napomáhají ke zdokonalování manuálních schopností dětí a žáků a přispívají k jejich profesní orientaci,
- prohlubují zájem dětí a žáků o tvořivou práci, rozvíjejí jejich technického myšlení a představivost a přispívají k jejich profesní orientaci,
- práce s různými materiály, práce montážní a demontážní, nabídka např. kroužek vaření.

d) kulturní

- formují estetický vztah k přírodě a kulturním hodnotám,
- jsou to činnosti zaměřené na návštěvy divadel, výstav, koncertů, na rozvoj výtvarného, hudebního, dramatického, literárního, hudebně pohybového projevu,
- zpěv nebo přednes, vlastní tvořivé aktivity, výtvarné práce.

e) příprava na vyučování

- není povinnou součástí činnosti ŠD,
- zahrnuje aktivity, které souvisejí s plněním úkolů uložených školou, ale zároveň jsou odlišné od běžného vyučování,
- slouží k procvičování, opakování, případně prohlubování poznatků z vyučování,
- vychovatel volí takové způsoby práce, jež jsou pro žáky zajímavé a přitom si budou opakovat, upevňovat vědomosti, dovednosti, návyky, poznatky z výuky,
- prohlubují vědomostí o přírodě, ekologické znalosti, znalosti z matematiky, historie apod.,
- např. vypracovávání domácích úkolů, procvičování učiva formou didaktických her (*křížovky, kvízy, vědomostní soutěže, rébusy, tematické vycházky do okolí atd.*),
- vypracovávání domácích úkolů se uskutečňuje pouze se souhlasem rodičů,
- vychovatel úkoly neopravuje, jen vyzve žáka k vyhledání chyby, opravení a zdůvodnění.

7. UŽÍVANÉ FORMY ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ

V ŠD patří k nejčastěji užívaným formám zájmové činnosti:

a) jednorázové akce, příležitostné činnosti

- odehrávají se nepravidelně, tzn. podle ohlášení, anebo v dlouhých časových intervalech (např. 1 x za rok),
- *např. jednorázové soutěže, vycházky do okolí, návštěvy kin atd.*

b) akce na pokračování

- opakují se v pravidelných intervalech 1x týdně, 1x za 14 dní, 1x měsíčně apod.
- tyto činnosti vykonává účastník většinou sám pod vedením pedagoga, který akci připravuje,
- *např. cyklus přednášek s policistou, lékařem atd.*

c) sezónní činnosti

- aktivity spojené se střídáním ročních období (jaro, léto, podzim, zima) a s významnými svátky (např. Vánoce, Velikonoce...),
- jedná se o činnosti k udržování a rozvíjení tradic (*vítání jara, velikonoční pomlázka, vánoční výzdoba atd. + sezónní sporty, např. sáňkování, turistika...*), tvorba vlastních tradic (*vánoční a velikonoční jarmark, vánoční dílny apod.*).

d) dlouhodobé zájmové činnosti

- představují nejdůležitější typ zájmové činnosti,
- jedná se o vedení zájmových kroužků,
- vede je a organizuje vychovatel, který má k činnosti vhodné materiální a prostorové podmínky,
- pro práci zájmového kroužku vypracovává celoroční plán,
- kroužky probíhají pravidelně, členství v něm je dobrovolné.

Při zájmové činnosti kromě zájmových kroužků využíváme např. i besedy, sportovní soutěže, výlety, exkurze, samostudium, poznávání přírody, poslech hudby, kvízy, křížovky, hlavolamy, tematické hry, sportovní turnaje, výstavy prací žáků, návštěvy knihovny, divadla, výroba dárečků pro blízké, prezentace vlastní práce, pěstování květin, chov domácích mazlíčků.

Děti a žáci získávají další doplňující poznatky při průběžné činnosti ŠD, a to nejčastěji formou:

- poslechové činnosti,
- práce s dětskými časopisy,
- práce s knihou, encyklopedií,
- vycházkami.

Pedagogičtí pracovníci dále využívají situací, které se neočekávaně naskytou a které dovolují využívat náhlých souvislostí či jsou spontánně dětmi namotivováni a nesouvisí

s naplánovanou tematikou. Neplánované téma se je zaznamenáváno do plánů a *Přehledu výchovně vzdělávací práce*.

ŠD má vytvořen svůj stanovený režim, v němž se objevují pravidelné činnosti, přesto je program pružný, reaguje na individuální možnosti, potřeby a přání dětí a žáků. Ti mají dostatek volného pohybu, střídají se klidové činnosti s pohybovými. Vychovatelé dbají na tělesnou pohodu dětí a žáků. Je dodržován pobyt venku v létě i v zimě. Pokud počasí dovolí, trávíme venku co nejvíce času. Děti a žáci nejsou do pohybových aktivit nuceni, záleží na nich, zda se chtějí zapojit.

Je dodržován pitný režim, děti a žáci mají k dispozici dostatek tekutin po celý den.

Plánované aktivity pro rodiče a jejich děti

Každoročně plánujeme společné akce pro děti a rodiče - akce jsou specifikované v „Ročním plánu ŠD“, vždy se vztahují k ročnímu období, svátkům, nebo tradicím

Jednotlivé bloky

1. PODZIM
2. ZIMA
3. JARO
4. LÉTO

Při práci s dětmi a žáky uplatňujeme tyto pedagogické zásady:

- přiměřenost,
- důslednost,
- cílevědomost,
- uvědomělost a aktivita,
- názornost,
- trvalost,
- soustavnost a posloupnost,
- možnost výběru,
- zpětnou vazbu,
- přiměřený čas,
- spolupráci,
- bezpečí,
- zvládnutí všech situací dle individuálních schopností žáka (dítěte).

8. PODMÍNKY PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH

Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen *SVP*) a žáků nadaných odpovídají jejich individuálním potřebám. V souladu s platnou legislativou jsou individuálně integrováni do jednotlivých oddělení ŠD a je jim věnována potřebná péče (s přihlédnutím k jejich potřebám). Společně volíme vhodné a přiměřené metody a prostředky. Respektujeme individualitu každého dítěte a žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Dle stupně a charakteru jejich potřeb umožňujeme začleňování do volnočasových aktivit a zajišťujeme podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti.

Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení dětí a žáků bereme ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. Pro rozvoj nadaných jedinců naše ŠD nabízí další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Vychovatelé vedou žáky k sebehodnocení. Jsou využívány různé metody od individuálního přístupu, přes skupinovou práci a didaktické hry na sebepoznání. V případě, že je dítěti nebo žákovi přidělen asistent pedagoga, úzce spolupracuje s vychovateli.

Na podmínkách pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme adekvátně s přihlédnutím k jejich potřebám se zákonnými zástupci a se školou. Vychovatelé ŠD úzce spolupracují s třídními učiteli, výchovnými poradci školy, případně se školskými poradenskými zařízeními.

9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ

Činnost ŠD je určena přednostně pro děti a žáky 1. stupně základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce.

Podmínkou k přihlášení do ŠD je řádně vyplněná přihláška. Zákonný zástupce vyplní všechny požadované údaje včetně rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníků z družiny (kdy přichází a odchází, ve kterých dnech) a rovněž zda se tak děje za doprovodu jiné osoby (nutno specifikovat) či dítě nebo žák odchází ze ŠD samo. Vyplněné přihlášky jsou po celý školní rok uschovány u vychovatelů, rovněž tak i písemné změny v docházce dětí a žáků či sdělení o ukončení docházky do ŠD. Zájmové vzdělávání je dobrovolné, ale po přihlášení se stává povinností.

Žádají-li rodiče o odchod dřív, než je uvedeno na přihlášce, požádají o uvolnění předem písemnou formou (na telefonické zavolání nebude dítě nebo žák z důvodů bezpečnosti uvolněn).

Podmínkou přijetí je splnění kritérií přijímání dětí a žáků do ŠD – viz platná *Směrnice k výši úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině*.

Dítě nebo žáka je možno odhlásit pouze písemným sdělením zákonného zástupce. Pro závažné a opakované kázeňské problémy je možno dítě nebo žáka z kolektivu ŠD vyloučit, a to pokud selžou všechny dostupné výchovné prostředky.

10. ÚPLATA ZA ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ A JEJÍ POUŽITÍ

Úplata je stanovena a splatná předem, platí se pololetně bezhotovostním způsobem. Každému dítěti a žákovi je pro účely plateb přidělen variabilní symbol (vygenerován školním administračním systémem – je platný po celou dobu docházky do školy). Platba probíhá vždy do 30. 9. za 1. pololetí a do 31. 1. za 2. pololetí příslušného školního roku - viz platná *Směrnice k výši úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině*.

Úplata je použita na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD.

11. MATERIÁLNÍ A PROSTOROVÉ PODMÍNKY

ŠD má dostatečně velké prostory a uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí a žáků. K jejich realizaci mají účastníci zájmového vzdělávání k dispozici stavebnice, hry, hračky, ty jsou jim volně přístupné - jsou umístěny tak, aby je děti a žáci dobře viděli, dosáhli na ně a mohli si je sami brát. Vybavení hračkami je doplňováno dle potřeby a finančních možností školy, odpovídá počtu a věku dětí a žáků.

Taktéž vybavení nábytkem je v souladu s platnou legislativou. Postupně dochází k obnově podlahových krytin, skříněk, šatnových bloků atd. Dle požadavků vychovatelů jsou dokupovány školní potřeby.

Areál školy tvoří oplocená velká zahrada s altánem a trampolínou.

Děti a žáci užívají svá kmenová oddělení umístěná v pavilonu ŠD. V závislosti na plánované činnosti mohou využívat pod dohledem vychovatelů tělocvičnu, školní hřiště, areál pro 1. a 2. třídy, učebny a odborné učebny umístěné v hlavní budově školy.

12. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Na základně organizačního řádu školy jsou stanoveny odpovědnosti a kompetence dle níže uvedeného schématu.

Vychovatelé jsou pravidelně informováni o chodu celé organizace. Nejčastější formou komunikace jsou porady vedení školy (vedoucí vychovatelka se pravidelně účastní těchto porad), provozní porady a dle plánu práce pak pedagogické rady. Častá jednání probíhají mezi

ředitelem školy a vedoucí vychovatelkou. Dle potřeby si vedoucí vychovatelka také sama svolává provozní porady s ostatními vychovateli.

Vychovatelé se zapojují do řízení ŠD, spolupodílejí se na rozhodování o některých záležitostech (*např. tvorba dokumentů, nákup ONIV, DVPP atd.*). Jeden z vychovatelů je členem poradního sboru školy¹.

ŠD aktivně a pravidelně spolupracuje se zákonnými zástupci. Rovněž se zřizovatelem má škola dobré vztahy. Dle finančních možností nám pomáhá zlepšovat jak prostředí exteriéru, tak prostředí interiéru. Dle finančních možností nám pomáhá jak prostředí exteriéru, tak prostředí interiéru.

Nezbytnou podmínkou úspěšného naplňování myšlenek našeho programu je mimo jiné podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na prohlubování odborných znalostí.

Pedagogičtí pracovníci splňují odbornou a pedagogickou způsobilost. Podle plánu personálního rozvoje mají možnost se v rámci DVPP dále vzdělávat a své poznatky pak přenášet do praxe.

13. SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI

Vychovatelé umožňují zákonným zástupcům podílet se na dění ve školní družině, účastnit se různých akcí a programů. Snaží se získat jejich zájem o zapojení do aktivit školy. Nabízejí rodičům podněty, inspiraci (ukázky výtvarných prací, kulturní vystoupení atd.).

Zákonné zástupce vychovatelé pravidelně informují o chování jejich dětí, domlouvají se na společném postupu případné nápravy jednání.

Od rodičů získávají vychovatelé poznatky o dítěti. Jednají s nimi taktně, ohleduplně a diskrétně.

14. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ

Děti a žáci jsou vždy na počátku školního roku, před vedlejšími a hlavními prázdninami prokazatelně (zápisem do *Přehledu výchovně vzdělávací práce*) seznámeni s bezpečností a ochranou zdraví. Zároveň jsou průběžně seznamováni o bezpečnosti při organizování jednotlivých konkrétních akcích ŠD.

Všechny aktivity probíhají v souladu s bezpečnostními a hygienickými normami a v zájmu předcházení rizikům a snížení úrazovosti dětí, žáků i dospělých. Vychovatelé vždy před začátkem činností vizuálně zkontrolují terén.

¹ Poradní sbor má již dlouholetou tradici na škole, je tvořen 2 vyučujícími 1. stupně, 2 vyučujícími 2. stupně a zástupcem školní družiny; každým školním rokem se jeho složení mění; jeho členové se schází pravidelně 1x měsíčně s vedením školy, na jednáních se řeší aktuální problémy školy, jednotliví členové se mají možnost svými návrhy spolupodílet na rozhodování o pedagogických i provozních záležitostech.

15. ZÁVĚR

Hra je základní formou lidské aktivity a pro děti a žáky základní potřebou a důležitou činností. Má velký význam pro sebe rozvíjející se učení dítěte a žáka, rozvíjí jeho fantazii, představivost, sebedůvěru, ale i fyzickou zdatnost a motorickou obratnost. Prolíná všemi činnostmi, je využívána i při pobytu venku. Proto je dán pro spontánní hru ve ŠD velký časový prostor.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Při výchovných činnostech se snažíme nenásilnou formou v dětech a žácích rozvíjet pozitivní myšlení a cítění a prožívání ve vztahu k sobě i ostatním, mají možnost později hru dokončit, pokračovat v ní svým vlastním tempem. Po celou dobu pobytu ve ŠD je dětem a žákům poskytováno soukromí, klid, bezpečí. Mohou se uchýlit do soukromí a nebýt účastníkem společných aktivit. Soukromí se týká rovněž osobní hygieny dítěte a žáka.

Výchovně vzdělávací činnost dětí a žáků probíhá dle jejich vlastního výběru a řízenými činnostmi pedagogem. Cílem těchto činností je všestranný rozvoj dětí a žáků, uspokojování jejich potřeb, snaha o posilování dětské sebedůvěry, seberealizace a pořádku. Je podporována vlastní aktivita, osobní tempo, zvědavost, činnosti na bázi experimentu. Některé aktivity se konají frontálně, jiné ve skupinách, dvojicích nebo individuálně. Pravidelně jsou zařazovány tělovýchovné relaxační chvíle.

Škola i zájmové vzdělávání se dotýká života svých dětí a žáků, ale také pedagogických pracovníků a hluboce ovlivňuje zpětné vazby rodiny všech, kdo se scházejí ve škole a neustále ovlivňují život školy. Pedagogičtí pracovníci chtějí podporovat kvalitní vztahy školy a rodičovské veřejnosti. Prohlubováním součinnosti ŠD a rodiny usilujeme o soulad ve výchovném působení a tím předcházet budoucímu záškoláctví a jiným negativním vlivům u dětí a žáků.